

ÉVEZREDEK KINCSEI – MÚZEUMPEDAGÓGIAI FOGLALKOZÁS

ÁLLANDÓ RÉGÉSZETI KIÁLLÍTÁS, RENDHÁZ

3 RÉSZES MÚZEUMI FOGLALKOZÁS-SOROZATOK

Csoport létszáma: 25-30 fő
Foglalkozás időtartama: 60perc/alkalom
Foglalkozás díja: 1200Ft/fő/3 alkalom

ÓVODÁS CSOPORTOKNAK AJÁNLJUK

UTAZZ VELÜNK A RÓMAIAK VILÁGÁBA!

Ismerd meg Romulus és Remus történetét a múzeumban!
Az első foglalkozáson a gyerekek segítenek az elűzött bölcs Numitor királynak összeszedni a menekülés közben elveszített katonai felszerelését, közben megismerkednek a római vértessel, majd maguk is megfestik saját római pajzsukat, amivel akár ki is próbálhatják a teknősbéka-alakzatot!
A második foglalkozáson Rhea Silvia kalauzolja a gyerekeket, megismerkednek a Vesta-szűzek életével, és készítenek egy fejpántot vagy övet nyomdatechnikával. A rómaiak larrariumát építőkövekből felépíthetik, és maguk is elhelyezhetnek ajándékokat egy római házi oltáron.
A harmadik foglalkozáson a római „anyafarkas” szegődik a gyerekek társául, és megismerteti velük a rómaiak edény típusait. Jellegzetes fűszereiket farkas módon „megszagolgatjuk”, és megízlelhetjük a szőlőlevet római arcos pohárból. Végül minden gyermek elkészítheti a maga anyafarkasát, amit haza is vihet magával.

Tudományterület: régészet, történettudomány, kultúrtörténet

A ROMOK MESÉI

Egyszer volt, hol nem volt, réges-régen volt egy Gorsium nevű város, és annak közepén egy öreg kút...

Az első foglalkozás: A KÚT MESÉJE. A gyerekek megismerkednek a kútból előkerült tárgyakkal, megtudják mi is az a fibula, a dobótorony, mire való a bulla, és miért horpasztott a pohár fala a rómaiaknál. Együtt felöltöztetjük az óvónéniket „rómainak”, majd mindenki elkészíti a saját ékszerét: egy római pártát.

A második foglalkozás: A PALOTA MESÉJE. Ismerkedés a gorsiumi palota-épülettel egy szétszedhető makett segítségével... vajon ki lakott itt, és miért festette tele színes képekkel a falakat? Mi az a mozaik, és milyen volt a rómaiak „fürdőszobája”. Végezetül a gyerekek is elkészíthetik a maguk „falfestményét” gipszlapra.

A harmadik foglalkozás: AZ UTCÁK MESÉJE. Mit játszottak a római gyerekek, mire írták a bevásárló listát a szülei, és mivel világítottak, ha sötétben indultak hazafelé... A gyerekek színes nemezgolyót készítenek.

Tudományterület: régészet, történettudomány, kultúrtörténet

**SZENT ISTVÁN KIRÁLY MÚZEUM
RENDAHÁZ**
8000 Székesfehérvár, Fő utca 6.

Fiedler Zsuzsanna
+36 70 338 61 80
fiedler.zsuzsa@szikm.hu

Haraszti Zsigmond
+3670643 7507
haraszti.zsigmond@szikm.hu

MÚZEUMI ÓRÁK

Csoport létszáma: 25-30 fő
Foglalkozás időtartama: 60perc/alkalom
Foglalkozás díja: 600Ft/fő, ami magában foglalja a múzeumi belépő árát is

ALSÓ TAGOZATOSOKNAK AJÁNLUJUK

Lennél te is caesar legiósa?

Mit gondolsz, elbírod a római légiós katona menetfelszerelését?
A foglalkozáson a gyerekek felkutatják a régészeti kiállítást, hogy Caesar kedvenc légiós katonájának, Titus Brutusnak nyomára bukkanjanak. Majd megismerkedhetnek Titus teljes légiós felszerelésével, megtapogathatják, és egyik társukat fel is öltöztethetik. Ólomkatonákból felépítjük a római hadsereg alakzatait. Ha marad időnk, akár felállíthatunk együtt egy képzetelbeli római katonai tábornak is, és kipróbálhatjuk, milyen gyorsan tudjuk „szedni a sátorfánkat” és új helyre költözni!

Foglalkozás típusa: múzeumi óra iskolai csoportok számára
Tudományterület: régészet, történettudomány, kultúrtörténet
tantárgyi kapcsolódás: magyar, környezetismeret, dráma

Lennél te is diák az ókorban?

Az órán stílus, ókori dobókocka után kutatva felfedezzük a kiállítást, majd ókori római gyerekké változunk, hogy stílust ragadva füzet helyett viasztáblára írjunk, s megfejtsük, az ókori római gyerekek is ismerték-e a radírt?

Tudományterület: régészet, történettudomány, kultúrtörténet
tantárgyi kapcsolódás: magyar, környezetismeret, dráma

A RÓMAIAK „MÜZLISTÁLJA”

Vajon a sült rigó vagy az uborka volt Tiberius császár kedvenc eledele?
A régészeti kiállításban kutatva megkeressük, miből ettek-ittak az ókori rómaiak, s kitaláljuk, vajon mit tartottak az amphorákban: bort, olajat, esetleg mézet? Utánajárunk a terra sigillata titkának, majd elmerülünk az ókori római konyhák világában! Ízlelünk, szagolunk, megismerjük ételeik összetevőit, hogy végül mi magunk is elkészítsünk autentikus receptek alapján egy római lakomát, minek elfogyasztása után eldönthetjük, érdemes volt-e meghalni Apiciusnak?

Tudományterület: régészet, történettudomány, kultúrtörténet
tantárgyi kapcsolódás: magyar, környezetismeret, dráma

**SZENT ISTVÁN KIRÁLY MÚZEUM
RENDAHÁZ**
8000 Székesfehérvár, Fő utca 6.

Fiedler Zsuzsanna
+36 70 338 61 80
fiedler.zsuzsa@szikm.hu

Haraszi Zsigmond
+3670643 7507
haraszi.zsigmond@szikm.hu

Mesterségem címere: r... sz

Lábunk alatt temérdek kincs lapul, melyek csak felfedezésre várnak! E kincseket nem akar ki, hanem a régész ássa elő és mutatja be nekünk. Hogyan találja meg azokat a tárgyakat, amelyek több ezer éve a földben lapulnak? Honnan tudják, hogy hol kell keresni? Mesés játékunkkal hívunk, hogy fedezd fel ezt az izgalmas tudományt Te is!

Tudományterület: régészet, történettudomány, kultúrtörténet
tantárgyi kapcsolódás: magyar, környezetismeret, dráma

FELSŐ TAGOZATOSOKNAK AJÁNLJUK

A RÓMAI CSÁSZÁROK HÓDÍTÁSAINAK TITKA

Részesei lehetünk Titus Brutus fiatalember belépésének a római légióba! A foglalkozáson toborzót hallhatnak a gyerekek: a császár légiósokat hív hódító hadjáratához. Ennek kapcsán megismerkednek a légiós vértessel, annak elemeit megtapogathatják, kézbe vehetik, közben megtudhatják, melyiknek mi volt a funkciója, érdekessége. Egy játék során családtagokká és rabszolgákká változva közösen felöltöztetjük az ifjú Titus Brutust, majd képzeletben elküldjük Pannóniába harcolni.

Végül a régészeti kiállításban megkeressük azokat a tárgyakat, amiket magával vihetett a hosszú útra...

Ha marad időnk, ólomkatonákból kirakjuk a római hadsereg taktikai alakzatait.

Tudományterület: régészet, történettudomány, helytörténet
tantárgyi kapcsolódás: történelem, magyar, dráma

AMIT A PANNONIAI DIVATRÓL MEGTUDHATUNK A MÚZEUMBAN

Honnan tudhatjuk mit viseltek az ókori Pannónia lakosai?

A foglalkozáson a régészeti kiállítás lapidáriumát fedezzük fel a gyerekekkel, kis csoportokban feladatok segítségével önállóan tanulmányozzák a római sírköveket. Néhány sírkövön alaposan szemügyre vesszük a viseleteket, és egy titokzatos dobozból sorra előkerülnek a kőbe faragott viseletek darbjai: tunica, toga, stola, palla, fibula, sagum... mind-mind feltárják titkaikat, amikor egy-egy gyerek magára ölti őket. Közben megtudhatjuk, kik is voltak azok az eraviscusok... Végül egy rögtönzött ókori divatbemutatót tartunk a gyerekekkel...

Tudományterület: régészet, történettudomány, helytörténet
tantárgyi kapcsolódás: történelem, magyar, dráma

MI KAPHATÓ EGY RÓMAI PIACON?

Tudod-e mit adtak drágán, és mit olcsón a Római Birodalomban?

A foglalkozáson a gyerekek egy-egy ókori mesterség nyomába erednek, és a régészeti kiállítás leletei között felkutatják, mit készíthetett egy római

**SZENT ISTVÁN KIRÁLY MÚZEUM
RENDAHÁZ**
8000 Székesfehérvár, Fő utca 6.

Fiedler Zsuzsanna
+36 70 338 61 80
fiedler.zsuzsa@szikm.hu

Haraszi Zsigmond
+3670643 7507
haraszi.zsigmond@szikm.hu

ötvös, egy kovács, egy fazekas vagy egy üvegműves. Vajon mi számított luxuscikknek, és mi volt az, amit minden háztartásban megtalálhattunk? A Római Birodalom lenyűgöző méreteit, és élénk kereskedelmi életét egy térbeli szimulációs játékban éljük át, ahol a gyerekek provinciákká változva, különböző áruféleségeket bocsátanak áruba. Közben szó esik a kereskedelmi utakról, a pénzről, és a tömegtermelésről. Végül műtárgymásolatok segítségével egy vérbeli római piac részeseivé válnak, alkudozhatnak, adhatnak-vehetnek!

Tudományterület: régészet, történettudomány, helytörténet
tantárgyi kapcsolódás: történelem, magyar, dráma

NÉPEK KERINGŐJE – HUNOK, GERMÁNOK, LANGOBÁRDOK, AVAROK A KÁRPÁT– MEDENCÉBEN

... Belegondoltál abba, hogy ahol most laksz, hajdan akár egy longobárd család lakhelye lehetett? Egyáltalán, tudod, kik is voltak a szarmaták? És a gepidák? És honnan jöttek a hunok? Foglalkozásunkon kiderítjük, milyen utat jártak be őseink a népvándorlás során, s kiket találtak a Kárpát-medencében. S miről mesélnek a leletek? Északról délre, keletről nyugatra vándorlunk, megdöntjük az antik római kultúrát, s közben megismerkedünk a népvándorlás korában itt élt népekkel: a hunokkal, gepidákkal, longobárdokkal. Az Évezredek Kincsei, Állandó Régészeti Kiállítás anyagán keresztül pillantunk be az itt élt népek mindennapjaiba, kultúrájába, megismerkedünk harcmodorukkal, fegyvereikkel.

...A foglalkozás kiegészíti a tanulók történelmi tanulmányait, jól előkészíti a honfoglalás korát.

Tudományterület: régészet, történettudomány, helytörténet
tantárgyi kapcsolódás: történelem

**SZENT ISTVÁN KIRÁLY MÚZEUM
RENDAHÁZ**
8000 Székesfehérvár, Fő utca 6.

Fiedler Zsuzsanna
+36 70 338 61 80
fiedler.zsuzsa@szikm.hu

Haraszi Zsigmond
+3670643 7507
haraszi.zsigmond@szikm.hu

KÖZÉPSIKOLÁSOKNAK AJÁNLJUK

TE VENUS VAGY MERCURIUS KEGYEIT KERESED INKÁBB?

Most kiderül, hogy megállnád-e a helyed az ókori Rómában, ha az istenek segítségére szorulnál...

A foglalkozáson a gyerekek kis csoportokban különböző isten-ábrázolásokat tanulmányoznak a régészeti kiállításban, majd a tárgyak alapján tablót készítenek, és ennek segítségével megismertetik egymást egy-egy római isten jellemzőivel.

Maguk is részesei lehetnek egy római áldozati szertartásnak, annak eszközeit kézbe vehetik, eredetijüket akár fel is kutathatják a kiállításban. Végül egy játékos próba elé állítjuk őket: Kihez fordulnának, ha már csak egy római isten segíthetne rajtuk különböző szituációkban?

Tudományterület: régészet, történettudomány, helytörténet
tantárgyi kapcsolódás: történelem

MILYEN VOLT A RÓMAI HÁZIBULI?

Szerveztél már házibulit? Lássuk, hogyan csinálták ezt a rómaiak!

A foglalkozáson összehasonlítjuk a mai házibulikat a rómaiak lakomáival. Közben megismerkedünk a birodalom társadalmi rétegződésével, a rómaiak életszemléletével, és próbára tesszük magunkat, megtaláljuk-e a kiállításban a megfelelő tárgyakat a vendégfogadáshoz. Műtárgymásolatok segítségével magunk is megterítünk, és Apicius receptjeit tanulmányozva felfedezzük, hogy miből, és miként főztek akkoriban, távoli vagy közeli lehetett-e az akkori íz-világ a maitól, miközben képzeletben megüljük a „római lakomát”.

Tudományterület: régészet, történettudomány, helytörténet
tantárgyi kapcsolódás: történelem

NÉPEK KERINGŐJE – HUNOK, GERMÁNOK, LANGOBÁRDOK, AVAROK A KÁRPÁT– MEDENCÉBEN

... Belegondoltál abba, hogy ahol most laksz, hajdan akár egy longobárd család lakhelye lehetett? Egyáltalán, tudod, kik is voltak a szarmaták? És a gepidák? És honnan jöttek a hunok? Foglalkozásunkon kiderítjük, milyen utat jártak be őseink a népvándorlás során, s kiket találtak a Kárpát-medencében. S miről mesélnek a leletek? Északról délre, keletről nyugatra vándorlunk, megdöntjük az antik római kultúrát, s közben megismerkedünk a népvándorlás korában itt élt népekkel: a hunokkal, gepidákkal, longobárdokkal. Az Évezredek Kincsei, Állandó Régészeti Kiállítás anyagán keresztül pillantunk be az itt élt népek mindennapjaiba, kultúrájába, megismerkedünk harcmódorukkal, fegyvereikkel.

...A foglalkozás kiegészíti a tanulók történelmi tanulmányait, jól előkészíti a honfoglalás korát.

Tudományterület: régészet, történettudomány, helytörténet
tantárgyi kapcsolódás: történelem

KIHELYEZETT MÚZEUMI ÓRA AZ ISKOLÁBAN

Korosztály: 7-18 éveseknek, korosztályhoz illesztve
Tudományterület: régészet, történettudomány, helytörténet
tantárgyi kapcsolódás: magyar, történelem, dráma
Csoport létszáma: 25-30 fő
Foglalkozás időtartama: igény szerint
Foglalkozás díja: megállapodás szerint

Múzeumunk múzeumpedagógiai eszköztárát használva, iskolai helyszínen, rendhagyó tanóra keretében a római korral kapcsolatos tananyagot élményszerűen bővítjük, kiegészítjük. a részletes tervezés a pedagógusokkal egyeztetve történik az iskola igényeihez és a múzeum lehetőségeihez igazodva.

MÚZEUMI SZAKKÖRÖK

5 alkalmas szakkör fakultációs és érdeklődő iskolai csoportok számára.
Csoport létszáma: 25-30 fő
Foglalkozás időtartama: 2 óra/alkalom
Foglalkozás díja: 3000Ft/fő/5 alkalom (részletekben történő fizetésre is lehetőség van)

ALSÓTAGOZATOSOKNAK AJÁNLJUK

KIK AZOK A RÓMAIAK?

A szakkörön átlépjük a jelent, és belecsöppenünk a rómaiak hétköznapjaiba... A foglalkozásokon a gyerekek megismerkednek Romulusszal és Remusszal, segítségükkel városfalat építenek, majd megalapítják Rómát. Régészetet játszva, kis ásatás során feltárják, milyen játékokkal játszottak Numitor király udvarában, s ókori római gyerekek bőrbe bújva kipróbálják, melyik volt a legizgalmasabb gyermekjáték. Kipróbálhatják, könnyebb-e stílussal viasztáblába írni, mint ceruzájukkal a vonalas füzetbe... Számos kaland vár rájuk a múzeum kiállító, és foglalkoztató tereiben a római házi oltár berendezésétől a krém készítéséig.

Tudományterület: régészet, történettudomány, kultúrtörténet
tantárgyi kapcsolódás: magyar, technika, környezetismeret, dráma

SASOK ÉS LEGIOK

Ezért a szakkörért a fiúk rajongani fognak, a lányok ámulni és bámulni... A szakkörön a gyerekek megismerkednek a római légiós ruházatával, megfejtik, hány szemből állhatott a láncing, hány kilót nyomott összesen egy légiós felszerelése. Felépítünk egy katonai tábor, őrlőtáblán gabonát őrlünk, hogy elkészíthessük a légiós egy napi fejadagját. Felfedezzük a

**SZENT ISTVÁN KIRÁLY MÚZEUM
RENDAHÁZ**
8000 Székesfehérvár, Fő utca 6.

Fiedler Zsuzsanna
+36 70 338 61 80
fiedler.zsuzsa@szikm.hu

Haraszti Zsigmond
+3670643 7507
haraszti.zsigmond@szikm.hu

múzeum régészeti kiállítását. Választ keresünk arra, miért sikerült az ókori rómaiaknak üveget fújniuk, és megfejtjük miért ítélték halálra azt az ékszerészt, aki üvegyöngyből fűzte a nyakláncot drágakő helyett..., majd ékszerészek leszünk magunk is. A gorsiumi síremlékek között sétálva megtaláljuk a választ arra, miért nincs mindenkinek becsukva a szeme a sírköveken, s a lovas kocsi vajon miért került a sírkövekre?

Módszertan: A szakkörön drámajátékon és kézműves feladatokon keresztül fejlesztjük a gyerekek anyanyelvi kifejező képességét, manuális készségét, írásbeli, szóbeli és vizuális kreativitását és kooperativitását.

A szakkör öt alkalmas, és szorosan kapcsolható a „Kik azok a rómaiak?” című szakkörünkhöz.

Tudományterület: régészet, történettudomány, kultúrtörténet
tantárgyi kapcsolódás: magyar, technika, környezetismeret, dráma

FELSŐTAGOZATOSOKNAK AJÁNLJUK

RÓMAIAK ÜZENETE

Általános ismeretek a rómaiakról, testközelből...

Róma városában, i.e. 50-ben megszületik Septimius Valentinus, és mi egy furcsa „dimenzióváltó” kapun át ennek tanúi lehetünk, sőt a kapun átlépve részt vehetünk az „ókor” főbb eseményein: a névadási szertartásán mi akasztjuk nyakába a bullát, 10 éves korában elkísérjük egy római iskolába, 20 évesen mi adjuk rá először a római légiósok vértetét, hiszen bevonul a római hadseregbe, 30 éves korában részt veszünk az esküvőjén, és 40 évesen segítünk neki eldönteni, hogy milyen vállalkozást indítson, majd magunk is egy római piac szereplőivé válunk. Közben megismerkedünk a múzeum régészeti kiállításában azokkal a tárgyakkal, amiket Septimius és családtagjai használhattak, és magunk is kezünkbe vehetjük és kipróbálhatjuk az ezekből készült másolatokat. Hogy ne nézzenek ránk furcsán ott, abban a világban, gyakran magunkra öltjük a rómaiak viseleteit...

Tudományterület: régészet, történettudomány, helytörténet
tantárgyi kapcsolódás: magyar, történelem, dráma
Csoport létszáma: 10-20 fő

EGY PANNONIAI TELEPÜLÉS: GORSIUM

Lehetnek-e a felmenőink között rómaiak? Kipróbáljuk, milyen volt az élet hajdan Pannónia Provinciában...

Septimius Valentinus 50 éves veterán légiós katonalégiójával Pannónia Provinciába indul. Felesége és gyerekei egy szekérre pakolják mindenüket, és vele költöznek. Egy „dimenzióváltó” kapu segítségével mi is elkísérjük őket hosszú útjukon, és közben bejárjuk az utat Rómától a pannóniai Gorsiumig. Bepillantunk a restaurátorok munkájába, hogy aztán magunk is restaurátorrá válva illesszünk össze tárgyakat. Egy titkos vallás nyomába eredünk, mert Septimius hiába faggatjuk, köti a titoktartási esküje. 60 éves születésnapján hatalmas lakomát rendez, aminek előkészületeiként korabeli receptek alapján magunk is ételeket készítünk, hogy aztán vendégekként „római” módra fogyasszuk el azokat. Osztozunk Septimius gyászában, amikor 70 éves korában feleségét elveszítve sírkövet faragtat. A rómaiak sírköveit tanulmányozva életre kelnek számunkra Pannónia Tartomány jellegzetes öltözékei. Ezeket magunkra öltve aztán ókori divatbemutatót rendezünk. Gorsiumot maketten mi is felépítjük, majd mozaikot, falfestményt készítünk.

**SZENT ISTVÁN KIRÁLY MÚZEUM
RENDAHÁZ**
8000 Székesfehérvár, Fő utca 6.

Fiedler Zsuzsanna
+36 70 338 61 80
fiedler.zsuzsa@szikm.hu

Haraszti Zsigmond
+3670643 7507
haraszti.zsigmond@szikm.hu

Tudományterület: régészet, történettudomány, helytörténet
tantárgyi kapcsolódás: magyar, történelem, dráma
Csoport létszáma: 10-20 fő

KÖZÉPISKOLÁSOKNAK AJÁNLJUK

A RÓMAIAK

Ami az „apró betűben” sem olvasható...

Mi volt a rómaiak laptopja? Voltak a rómaiaknál is celebek, s vajon sorkötelesek voltak-e a római férfiak? Kik kaphattak diplomát?... Nemcsak a fejünket, de a kezünket is használjuk, a kiállítás tárgyait pedig segítségül hívjuk a kérdések megválaszolására. A szakkörön a római társadalom szerkezetét, hadászataát, a római emberek életszakaszait és hitvilágát járjuk körül. Segítenek ebben kézbe vehető műtárgymásolatok, a római vértzet, ólomkatona légió, korhű ruhák, amik az iskolai szertárban nem biztos, hogy ott vannak.

Módszertan: Érdeklődésre, kérdésseltevésre készítjük a résztvevőket, úgy, hogy a válaszokat a foglalkozások végére önmaguk találják meg. Fejlesztjük a kooperációs és helyzetmegoldó készségeket. A szakkör öt alkalmas, és szorosan kapcsolódik az „Élet a birodalom védőbástyáján, Pannóniában” című szakkörhöz, de önállóan is igénybe vehető.

Tudományterület: régészet, történettudomány, helytörténet
tantárgyi kapcsolódás: magyar, történelem, dráma
Csoport létszáma: 10-20 fő

ÉLET A BIRODALOM VÉDŐBÁSTYÁJÁN, PANNONIÁBAN

Utazzunk a divat szárnyain! Sajátosságok a birodalom peremén...

A Birodalom terjeszkedik. Vele együtt utazik a DIVAT... A szakkörön utána járunk mi volt a divat 2000 éve a lakberendezésben, az öltözködésben, a Tavernák étlapján. Miről szóltak a római graffitik? Milyen hatással voltak a bennszülöttek életére a betelepült rómaiak? Milyen települések álltak a maiak helyén?... Makettek, eredeti műtárgymásolatok, korhű ruhák segítenek abban, hogy minden érzékszervünket megmozgassuk a foglalkozásokon: ókori divatbemutató, ételkóstolás, falfestés és ékszerkészítés ennek a korosztálynak sem unalmas!

Tudományterület: régészet, történettudomány, helytörténet
tantárgyi kapcsolódás: magyar, történelem, dráma
Csoport létszáma: 10-20 fő

**SZENT ISTVÁN KIRÁLY MÚZEUM
RENDAHÁZ**
8000 Székesfehérvár, Fő utca 6.

Fiedler Zsuzsanna
+36 70 338 61 80
fiedler.zsuzsa@szikm.hu

Haraszti Zsigmond
+3670643 7507
haraszti.zsigmond@szikm.hu